

KAUNO APYGARDOS TEISMAS

Biudžetinė įstaiga, A. Mickevičiaus g. 18, LT-44312 Kaunas,
tel. (8 37) 490941, faks. (8 37) 324164, el. paštas kauno.apygardos@teismas.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 293372420.

Visuotiniam teisėjų susirinkimui

2022 m. rugsėjo 2 d.

DĖL TEISĖJŲ TARYBOS NARIŲ ĮGALIOJIMŲ PABAIGOS PAGRINDŲ SĄRAŠO PAPILDYMO

Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 119 straipsnio, apibrėžiančio Teisėjų tarybos sudėtį ir sudarymo tvarką, 2 dalis įtvirtina du Teisėjų tarybos formavimo principus. Dalis narių į Teisėjų tarybos sudėtį yra įtraukiami *ex officio*, t. y. pagal užimamas pareigas, kiti yra renkami Visuotinio teisėjų susirinkimo: trys – iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, du – iš Lietuvos apeliacinio teismo, vienas – iš Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo, trys – nuo visų apygardų teismų, vienas – nuo visų apygardų administracinių teismų ir keturi – nuo visų apylinkių teismų. Ši nuostata liudija tai, kad apibrėždamas Teisėjų tarybos formavimo tvarką įstatymų leidėjas *inter alia* turėjo tikslą užtikrinti, jog vykdomojoje teismų savivaldos institucijoje būtų atstovaujami, viena vertus, tiek bendrosios kompetencijos, tiek ir specializuotieji (administraciniai) teismai, o, kita vertus, kad savo atstovus Teisėjų taryboje turėtų visos teisminės sistemos grandys – nuo aukščiausiųjų teisminės valdžios institucijų iki žemiausios grandies, t. y. apylinkių teismų.

Tokio proporcingo atstovavimo vykdomojoje teismų savivaldos institucijoje svarba iš esmės yra akcentuojama ir Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje bei Lietuvos konstitucinės teisės doktrinoje.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2006 m. gegužės 9 d. konstitucinės justicijos byloje Nr. 13/04-21/04-43/04 priimtame nutarime „Dėl Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 56 straipsnio 2 dalies (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 3 dalies (2003 m. sausio 21 d. redakcija) 4, 5, 6 dalių (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 57 straipsnio 3 dalies (2003 m. sausio 28 d. redakcija), 63 straipsnio 4 dalies (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 70 straipsnio 2, 3 dalių (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 71 straipsnio 2, 3 dalių (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 72 straipsnio 2, 3 dalių (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 73 straipsnio 2 dalies (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 74 straipsnio 1 dalies (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 75 straipsnio 1 dalies (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 76 straipsnio 2 dalies (2003 m. sausio 21 d. redakcija), 77 straipsnio 3 dalies (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 78 straipsnio 2 dalies (2003 m. sausio 21 d. redakcija), 79 straipsnio 2 dalies (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 81 straipsnio 3, 7 dalių (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 90 straipsnio 3, 7 dalių (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 119 straipsnio 2, 5 dalių (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 120 straipsnio 3, 4 punktų (2002 m. sausio 24 d. redakcija), 128 straipsnio 2 dalies (2002 m. sausio 24 d. redakcija), Lietuvos Respublikos įstatymo „Lietuvos Aukščiausiojo Teismo statutas“ 11 straipsnio 3 dalies 13 punkto (1996 m. liepos 4 d. redakcija), 17 straipsnio 1, 3 dalių (1995 m. balandžio 18 d. redakcija), 4 dalies (1996 m. liepos 4 d. redakcija), 18 straipsnio 3 dalies (1995 m. balandžio 18 d. redakcija) ir Lietuvos Respublikos Prezidento 2003 m. vasario 10 d. dekreto Nr. 2048 „Dėl apygardos teismo teisėjo atleidimo“ 1 straipsnio atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ (*Žin., 2006, Nr. 51-1894*) *inter alia* pažymėjo, jog savavaldė teisminė valdžia pagal Konstituciją apskritai negalinti būti pernelyg centralizuota, o Konstitucijoje įtvirtintas teisėjo nepriklausomumas suponuoja vienodą visų teisėjų teisinį statusą vykdant teisingumą. Tokie konstituciniai imperatyvai kaip savavaldės teisminės valdžios decentralizuotumas, teisėjo nepriklausomumas, visų teisėjų vienodas teisinis statusas

vykdant teisingumą, teisėjo nepavaldumas vykdant teisingumą jokiame kitame teisėjui ar kurio nors teismo pirmininkui Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo yra nurodomi kaip suponuojantys demokratišką specialios teisėjų institucijos formavimo tvarką.

Kita vertus, tam tikra aukštesniųjų instancių teismų atstovų persvara ar net dominavimas Taryboje (4 Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, 3 Lietuvos apeliacinio teismo ir 2 Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjai sudaro Teisėjų tarybos narių daugumą) yra pateisinami tuo, kad viena iš svarbiausių Teisėjų tarybos atliekamų funkcijų – patarimas Respublikos Prezidentui skyrimo į teisėjų pareigas ir teisėjų bei teismų vadovų karjeros klausimais. Konstitucinis Teismas yra pabrėžęs, jog minėtais klausimais turi būti patariama tik deramai įvertinus atitinkamų asmenų profesinį pasirėngimą, nustačius, ar žemesnės grandies teismų teisėjai turi tokią kvalifikaciją, yra taip profesiskai pasirėngę, kad galėtų būti paauskštinti (*inter alia* paskirti aukštesnės grandies teisėjais), o geriausiai nuspręsti dėl to gali būtent teismų, kurie yra aukščiausia apeliacinė ir aukščiausia kasacinė instancija, teisėjai.

Pripažįstant pirmiau aptartos Teisėjų tarybos atliekamos funkcijos svarbą, vis dėlto nedera ignoruoti ir to, kad Teisėjų taryba priima sprendimus ir kitais (ne teisėjų korpuso formavimo) klausimais, aktualiais visai teismų sistemai (pavyzdžiui, teismų finansavimo ir materialinio techninio aprūpinimo, teismų administravimo ir valdymo, patalpų, personalo, technologijų diegimo, teismų ir teisėjų apsaugos, teisėjų socialinių garantijų, teisėjų kvalifikacijos kėlimo ir t. t.). Kaip minėta, šie klausimai aktualūs visai teismų sistemai, todėl priimant su jais susijusius sprendimus svarbus yra ir žemesniųjų grandžių teismų teisėjų dalyvavimas bei šių teismų pozicijos atstovavimas. Lietuvos konstitucinės teisės doktrinoje taip pat reiškiamą poziciją, jog siekiant padidinti Teisėjų tarybos veiksmingumą užtikrinant teisminės valdžios ir teisėjų nepriklausomumą, yra siūlytina sumažinti pernelyg didelę aukštesniųjų teismų teisėjų ir teismų pirmininkų įtaką teismų savivaldoje, nustatyti proporcingas visų teismų teisėjų atstovavimo kvotas.¹

Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 119 straipsnio 4 dalis numato, kad Teisėjų tarybos įgaliojimų laikas yra ketveri metai. Tai – pakankamai ilgas laikotarpis, per kurį atskiri Teisėjų tarybos nariai, ypač išrinkti nuo apylinkių teismų, turėdami tikslą realizuoti save profesinėje plotmėje, siekia profesinės karjeros ir pereina dirbti į aukštesnius teismus. Tai rodo ir ankstesnės bei dabartinės kadencijos Teisėjų tarybos narių sudėtis. Veikiant ankstesnės kadencijos Teisėjų tarybai, keturi jos nariai Teisėjų tarybos įgaliojimų laikotarpiu tapo aukštesnės instancijos teismų teisėjais. Dabartinėje Teisėjų taryboje, kurios įgaliojimų laikas tėra įpusėjęs, tokių narių jau dabar yra keturi. Šios aplinkybės didina Teisėjų tarybos, kaip vykdomosios teismų savivaldos institucijos centralizuotumą. Tai lemia, kad menkiausiai Teisėjų taryboje yra atstovaujami žemiausios grandies – apylinkių teismai, kuriuose, kita vertus, dirba daugiausiai šalies teisėjų. Suprantama, galima argumentuoti, jog Teisėjų tarybos nario įgaliojimai galėtų būti apibūdinti kaip laisvojo pobūdžio mandatas, t. y. nuo tam tikros teismų grandies išrinktas, tačiau Teisėjų tarybos įgaliojimų laikotarpiu kitos grandies teisėju tapęs narys gali, dalyvaudamas Teisėjų tarybos sprendimų priėmimo procese, atstovauti taip pat ir žemesnės teismų grandies, nuo kurios buvo išrinktas, interesus, tačiau pirmiau minėtų decentralizacijos ir proporcingo atstovavimo kriterijų kontekste šios aplinkybės vis dėlto vertintinos neigiamai. Manytina, jog dirbdamas konkrečios grandies teisme, Teisėjų tarybos narys vis dėlto yra artimiau susipažinęs su tos pakopos teismams aktualiomis problemomis, veiklos aktualijomis, o tai Teisėjų tarybos, kaip vykdomosios savivaldos institucijos, darbe turi esminės reikšmės.

Atstovaudamas bendrosios kompetencijos apygardų teismams, o kartu veikdamas kaip išorinis apygardos teismo veiklos teritorijoje esančių apylinkių teismų administratorius, laikausi pozicijos, kad proporcingo atstovavimo principas Teisėjų tarybos veikloje būtų įgyvendinamas kaip galima plačiau, o apylinkių teismų interesai – atstovaujami tinkamai. Siekiant šių tikslų, mano nuomone, yra reikalingi galiojančių norminių teisės aktų, reglamentuojančių Teisėjų tarybos formavimą bei jos narių įgaliojimų laiką, šių įgaliojimų pasibaigimo pagrindus, pakeitimai, kurių

¹ Haroldas Šinkūnas, Arūnas Driukas. Teisėjų tarybos sudėtis: reglamentavimo pokyčiai Lietuvoje 1994–2019 metais // Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Iuridica. Łódź: Uniwersytet Łódzki, 2020, t. 30, p. 61–74.

esmę sudarytų tai, jog Teisėjų tarybos nariui tapus kitos (aukštesnės) grandies teismo teisėju, jo, kaip Tarybos nario, įgaliojimai pasibaigia.

Manau, kad šiuo klausimu yra reikalinga gauti Visuotinio teisėjų susirinkimo nuomonę, t. y. kad Visuotinis teisėjų susirinkimas visos teisėjų bendruomenės vardu kreiptųsi į įstatymų leidybos iniciatyvos teisę turinčius subjektus – Lietuvos Respublikos Prezidentą, Lietuvos Respublikos Seimą ir Lietuvos Respublikos Vyriausybę – su siūlymu papildyti Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 119 straipsnio 6 dalį dar vienu Teisėjų tarybos nario įgaliojimų pabaigos pagrindu – kai baigiasi Teisėjų tarybos nario, kaip jį delegavusio teismo (delegavusios teismų grandies) teisėjo, įgaliojimai.

PRIDEDAMA: Visuotinio teisėjų susirinkimo nutarimo projektas.

Teismo pirmininkas

Marius Bartninkas

VISUOTINIS TEISĖJŲ SUSIRINKIMAS

SPRENDIMAS

DĖL TEISĖJŲ TARYBOS NARIŲ ĮGALIOJIMŲ PABAIGOS PAGRINDŲ SĄRAŠO PAPILDYMO

2022 m. rugsėjo 16 d. Nr. _____
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 117 straipsnio 6 punktu ir Visuotinio teisėjų susirinkimo darbo reglamento, patvirtinto Visuotinio teisėjų susirinkimo 2008 m. lapkričio 14 d. sprendimu Nr. 12P-9-(7.2.2) „Dėl Visuotinio teisėjų susirinkimo darbo reglamento patvirtinimo“, 6.6 punktu, Visuotinis teisėjų susirinkimas

n u s p r e n d ž i a:

kreiptis į Lietuvos Respublikos Prezidentą, Lietuvos Respublikos Seimą ir Lietuvos Respublikos Vyriausybę, kaip įstatymų leidybos iniciatyvos teisę turinčius subjektus, siūlant papildyti Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 119 straipsnio 6 dalį Teisėjų tarybos nario įgaliojimų pabaigos pagrindu – kai baigiasi Teisėjų tarybos nario, kaip jį delegavusio teismo (delegavusios teismų grandies) teisėjo, įgaliojimai.

Pirmininkas

Sekretorius

Dokumento parašai

Parašai

 MARIUS BARTNINKAS, Kauno apygardos teism

Parašo informacija

Parašo duomenys

Šis parašas yra galiojantis.

Parašas

Pasirašymo laikas: 2022-09-02 08:37:17

Paskirtis: pasirašymas

Formatas: Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)

Pasirašantis asmuo

Vardas, pavardė: MARIUS BARTNINKAS

Pareigos: Kauno apygardos teismas

Struktūrinis padalinys: Kauno apygardos teismas

Sertifikatas

Turėtojas: MARIUS BARTNINKAS

Leidėjas: RCSC IssuingCA

Galioja nuo 2022-08-23 iki 2024-08-22

Elementai pasirašyti parašu „MARIUS BARTNINKAS“

 TURINYS

 Rastas_del TT nariu igaliojimu.docx

 METADUOMENYS

 Dokumento pavadinimas: Rastas_del TT nariu igal..

 Sudarymo data: 2022-09-02

 Parašai

 Pasirašymo data: 2022-09-02, Parašo paskirtis: ...